

Uitwerking Inloopbijeenkomst 8 maart 2017

Opmerkingen en vragen gebruikersgroepen inzake toegankelijkheid (begrazingsgebied, paden en routes) en veiligheid (wisent, recreanten, paden en routes)

I. Ronde tafelgesprekken

Algemene opmerkingen / Kernboodschap

De Maashorst:

- Geniet van en promoot dit prachtige gebied
- De Maashorst is en wordt (even geduld hebben nog) een super mooi gebied met voor ieder wat wils
- Beperkingen horen daar nu eenmaal bij, zullen alle gebruikers moeten accepteren
- Het is mooi geworden met mooie routes en verbetering van de natuur
- De toegangspoorten (recreatieve poorten) zijn aantrekkelijk en uitnodigend
- Mens op 1e plaats, zonder angst gebied in

Natuur:

- Belangrijk
- Een N2000 status (Europees niveau) kan voor MH een rol spelen, gebied is er groot genoeg voor, maar let op balans;
- Aankoop landbouwpercelen kan hierbij helpen (binnenkant kern natuurgebied, deel buitenkant teruggeven aan schil bijv)
- Labels gelden voor aankoop gronden in hart vd Maashorst
- Mensen laat je goed informeren en sta open voor elkaar en de natuurvisie van De Maashorst

Begrazingsgebied (natuurkern)/ Grote grazers:

- Gevoel van onveiligheid
- Angst wisent wordt opgeklopt
- Angst voor wisent en taoussen is wel degelijk aanwezig, geen vertrouwen, blijft wild dier
- Wisent mag blijven
- Wisent moet weg
- MH is te klein voor wisenten, zij kunnen zich niet echt terugtrekken en rust zoeken

Toegankelijkheid en bewegingsvrijheid:

- Vrij recreëren is een groot goed
- Probleem is toegankelijkheid en beperkte vrijheid en NIET de irritaties tussen gebruikers
- Herperduin moet als voorbeeld dienen voor de hele Maashorst
- Gebied en vrijheid wordt ontnomen, balans natuur-recreatie is echt zoek
- Meninge zijn verdeeld welk regime de voorkeur heeft:
 - kern beperkte toegang, maar met brede schil en vrije toegang (Uden)
 - kern die vrij toegankelijk is, maar zonder schil (Oss, Herperduin)
- Minder regels, zelfregulerende recreatie; over paar jaar evalueren en evt maatregelen treffen
- Oplossing voor drukte is lastig

Communicatie, promotie en informatieverstrekking:

- Zorg voor goede communicatie en informatieverstrekking met een groot bereik; onbekend maakt onbemind
- Niet meteen handhaven, maar voorlichting over de regels dm bebording
- Communiceer in het veld welke maatregelen gedaan worden en waarom
- Doe recht aan alle recreanten
- Anticipeer op grotere bezoekersaantallen; zorg: kwaliteit recreatie neemt af en irritatie onderling neemt toe
- Er moet balans zijn in promotie van natuur en recreatie; deze gaan samen
- Mensen denken dat ze buiten het begrazingsgebied moeten blijven, niet welkom
- Niets gedaan/gehoord met gemelde incidenten met wisenten
- Mensen opvoeden (niet voeren, aaien, op foto etc)
- Borden 50 meter jagen schrik aan; bovendien afstand is te veel en niet te overzien voor een park waar mensen vrij in mogen rondlopen
- Voorkom begripsverwarring over natuurkern, natuurschil en begrazings- en wengebied

Proces:

- Veel negativiteit is niet terecht, heel veel dingen zijn/gaan wel goed
- Goed om samen te zijn vandaag (inloopbijeenkoms)
- Regieteam moet regie nemen
- Ambtelijke staf moet beter aanhaken aan het proces en aan de maatregelen in het gebied
- Verschillende mensen in de Maashorst die er samen opeenvolgend verantwoordelijk voor zijn
- Men (gemeente) heeft erkent dat proef is mislukt, dieren zijn niet betrouwbaar en worden dat ook niet in de verlengingsperiode
- Angst bij natuurliefhebbers dat eenzijdige kritiek gehonoreerd wordt, recreatie en natuur moet toch samen kunnen; Er moet niet alleen geluisterd worden naar de hardste roepers; er is een grote groep stille natuurliefhebbers, een zwijgende genuanceerde meerderheid die niet wordt gehoord
- St. MIU of gemeenten te laat dialoog aangegaan met gebruikers, slechte communicatie
- Behoefte aan duidelijkheid
- Gevoel dat er zonder kennis en kunde besluiten worden genomen
- Er wordt niet geluisterd, plannen worden doorgedrukt
- Goed en voldoende mondeling contact met recreanten in het gebied is een must, ga in gesprek en leer elkaar daardoor kennen
- Het is een streven van enkele lieden met een idealistisch beeld

Wensen recreatie

1. Routes en Paden

Algemeen:

- Vrij kunnen recreëren, buiten de eigen routes, zonder schrik
- Recreëren wordt saai en te druk als alleen de schil gebruikt mag worden
- Er zijn geen gescheiden routes per gebruikersgroep nodig als iedereen zich respectvol naar elkaar opstelt; Respect en begrip voor elkaar is normaalste zaak van de wereld
- Geen negatieve ervaringen met gebruikers op het zelfde pad
- Gesuggereerde conflicten gebruikers onderling bestaan niet (MTB reactie)
- Discriminatie van andere gebruikers door aparte zeer beperkte paden
- Niet al die onnatuurlijke paden aanleggen
- Ook roep om wel gescheiden paden voor wandel, MTB en ruiters
- Toerisme en recreatie moet je reguleren, anders wordt het een bende
- Evenwicht tussen functies/routes gebruikersgroepen

- Communiceer dat je andere gebruikers kunt tegen komen (MTB-er - ruiter vice versa) om irritatie en ergernis te voorkomen
- Maak onderscheid in verschillende tijden/seizoenen/dagindeling van diverse gebruikers (bv alleen op drukke tijdstippen/dagen gescheiden routes aanhouden)
- Maak tevens onderscheid tussen mensen van 'buiten de Maashorst' (op eigen route blijven) en lokale bezoekers (vrij)
- Recreatieve zonering biedt kansen voor meerdere vormen van recreatie, ook natuurgerichte recreatie.

MTB-er:

Route en paden

- Route is niet aantrekkelijk genoeg; veel langs raster in rand van het bos ipv door het bos
- Routes worden intensief gebruikt
- Routes nog beter afstemmen met wielerverenigingen en niet opleggen
- Gebruik van paden voor diverse groepen, maar apart pad voor paarden ivm poep (tetanus) en kapot trappen paden
- Alleen op paden, hoeven niet te struinen
- Wat ik zeer spijtig vind, is het feit dat we een "eigen pad" krijgen. Als ik wil recreëren wil ik mijn eigen pad kunnen kiezen, elke week een ander en niet een gebaand pad waarop ik wekelijks hetzelfde rondje mag rijden. Sommige stukken slecht begaanbaar (te nat) (onderhoudskwestie)

Poortjes en roosters

- Rooster is makkelijker dan klaphek
- Te weinig poortjes in raster begrazingsgebied (toertochten en individueel) en daarom route uitzetten door begrazingsgebied

Toertochten, evenement

- Maximaliseer aantal evenementen en toertochten buiten de routes met 12 per jaar en hanteer flexibele doorsteken begrazingsgebied
- Voortbestaan van de MTB clubs komt in gedrang/gevaar ivm belemmeringen vrije toegang (mensen zijn bang voor grote grazers en komen niet naar de tocht, lopen dus inkomsten mis)
- Beperking van tochten; gemeenten gaan er verschillend mee om
- Seizoen is vooral winter
- Verschillende vormen van MTB: beginner, grote groepen (tochten), lokaal of van buitenaf
- MTB-ers worden als agressief ervaren ("aan de kant!") daar waar paden kruisen
- Probleem is met groepen; de voorste roept en de tegenligger schrikt. Dan ontstaat irritatie onbedoeld

Ruiters/menners:

- Ruiterroute Herperduin is heel erg saai en scheiding paden in Herperduin niet goed; uitwijk ruiters langs raster en schrikdraad, niet veilig en gevaarlijk omdat paarden opzij springen bij schrik
- Met paard en kar kunnen rijden net als in Herperduin; op alle paden daar waar mogelijk
- Menners kunnen Herperduin niet meer in
- Open voor menners in kern en rand met minimale breedte 1,46 meter
- fiets- en ruiter/menpad langs elkaar bij dreven is niet gewenst ivm stofwolk die ruiters veroorzaken voor fietsers
- Alleen op paden, hoeven niet te struinen
- Geen speciale routes nodig, dus ook geen onderhoud nodig
- Hoef geen eigen route, maak gebruik van andere paden, is altijd zo geweest, waarom nu anders, ruimte wordt beperkt hierdoor
- Ruiters willen overal (in een zo groot mogelijk gebied) kunnen rijden, niet enkel op een beperkt aantal paden. Paardrijden over slechts 1 pad is geen paardrijden
- Maashorst Open hoopt op goed vervolg van gezamenlijkheid naar maximalisatie recreatie

- Ruiters en MTBers spreken elkaar aan
- Beperkingen in kern is acceptabel, vrijheid in schil (in Herperduin is schil te klein)
- Doorsteken voor ruiters en menners zijn mooi en voldoende
- Meer kortere rondjes rijden/doorsteken moeten mogelijk zijn

Minder validen:

- Verharde paden cruciaal
- Beesten die op pad liggen belemmeren voortgang minder validen en skeelers
- Rolstoelpad gewenst door het begrazingsgebied
- Rolstoelpad verhard nabij bezoekerscentrum Uden is verdwenen en vervangen door onbegaanbare halfverharding

Fietsers:

- Toegangswegen naar fietspaden zijn niet op orde
- Fietspadenknooppunt verwijderd, knooppunt 45 moet terug
- Handhaven en verbreden fietspad Nistelrode-Zeeland via Brobbelbies
- Onze fietspaden zijn heel breed en luxe vergelijken met bv de Veluwe

Wandelaars/hardlopers:

- Pleidooi voor respect voor elkaar ook met oog op vernieling van het pad (sporen MTB-Cossers en paarden)
- Voorstander voor ruimere routes voor ruiters, dus niet op andere paden ivm schade, poep
- Onrustig en onveilig wanneer andere gebruikers op wandelpad komen; constant om schouder kijken, aan de kant moeten, kinderen niet vrij
- Wandelen in De Maashorst zonder last te hebben van andere recreanten betekent gescheiden paden
- Beperking veiligheid en aantal wandelroutes
- Zorg dat routes en bewegwijzering, borden en paaltjes op orde zijn (zie mail Wim de Winter)

Onderhoud en beheer:

- Samenwerking terreineigenaar met gebruiker (maneges, MTB clubs voor klein onderhoud) is voorstelbaar mits inkomsten 100% besteed aan route
- Als paden niet aantrekkelijk zijn en goed onderhouden worden, wordt men niet verleid om hier op te gaan/ te blijven
- MH Open en MTB clubs willen signaleringsfunctie en hebben daarvoor 1 aanspreekpunt nodig
- Gebrek aan eenheid in beheer

2. Toegankelijkheid, veiligheid en ruimte

Algemeen:

- Geen afsluiting van het gebied, te veel hekken overal, niet aantrekkelijk
- Geen bomen neerleggen als blokkade
- Betere bewegwijzering + duidelijke routes + waar het wel/niet afgesloten is
- Recreëren wordt zeer beperkt (gelet op: paden die ontoegankelijk worden gemaakt, alleen in natuurschil, op eigen route)
- Beperkingen (MTB en Ruiters/Menner) onacceptabel
- Beleving toegankelijkheid wordt verschillend ervaren in Herperduin en in de rest van de MH

Begrazingsgebied (Natuurkern) / Grote grazers:

- Wisent super aantrekkelijk voor natuur-recreatie
- Uitbreiding begrazingsgebied te groot, beperkt vrije bewegingsruimte in schil
- Te veel wisenten en andere grazers, horen hier niet thuis in dit dichtbevolkte gebied
- Wisenten zijn verzinsel van een paar freaks

- Nog niet aangetoond dat wisenten niet gevaarlijk zijn
- Taoussen worden als agressief ervaren (naar voorbeeld elders: verjagen Schotse Hooglanders op bijvoederplek)
- Wisentgebied zou ook voor recreanten toegankelijk moeten zijn; niet alleen voor hobbyisten; met excursies, maar straks ook vrij
- Veiligheid in het geding (als grote grazers in het gebied komen)
- Dieren hun gang laten gaan, maar rest van het gebied moet er niet onder lijden
- Het is maar 5% wisentwengebied, maar is wel achtertuin voor mn Zeeland en Uden
- Mensen mijden het gebied zoals bv atletiekclub
- Doe wisenten in natuurkern, noordelijker 500 ha
- Grote grazers geen probleem, maar is wisent wel een goede keus, geen schuw dier in relatief klein gebied
- Zet een schaapskudde in ipv wisent en tauros
- Geen geloof dat na de proef het gebied wordt opengesteld voor wandelaars. Conclusie moet zijn wel wandelen, geen wisenten
- Wandelaars in grote groepen lopen altijd veiligheidsrisico's

Natuur:

- Recreant is niet gebaat bij natuurontwikkeling, toegankelijkheid wordt minder
- Natuur wordt afgenomen van de recreanten
- Natuur respecteren maar niet ten koste van de recreant
- Bezorgdheid dat de MH een grote speeltuin/attractiepark wordt en dat de natuurkern te druk wordt (rust verstoort van de dieren)
- MH moet geen museum worden, maar een vrij bos blijven voor iedereen (ruiters)
- Geluidsoverlast in bos is groter geworden door bosvorming (open plekken)
- Pleidooi dat afgesloten wengebied (waar de mens dus niet meer in grote getalen en regelmaat komt) enorm heeft bijgedragen aan broedvogelpopulaties
- Ruiters en paarden zijn onderdeel van de natuur en zijn zo ook extra oren/ogen in de natuur
- 't Ganzenven is mooi geworden
- Natuuraankopen o.a. tbv meanders Venloop, effect waterstijging zichtbaar, meer natuur
- De eerste raven in Brabant broeden in De Maashorst

Natuurschil:

- Recreatiedruk te hoog (verschil IBeP en praktijk, door bv afgesloten paden), met name op zondag
- Te smal aan kant Zeeland
- Vanuit Uden veel verschillende recreanten in een te smalle schil met als gevolg kinderen/paarden/honden/mtbers door elkaar
- Heel druk bij het slingerpad; er moet voldoende ruimte aan de randen (van het slingerpad?)
- Schil oprekken tbv recreatieve routes door verbindingen te maken met het buitengebied/woonkernen

Raster, roosters en poortjes:

- Rooster van Heesch naar Herperduin is vreemd; kan er niet door met paard. Vanwege handicap niet op paard zonder hulp
- Ruiters/Menner kan niet de Maashorst in bij golfclub Uden vanwege rooster en aanwezige poorten zijn niet geschikt
- Poortjes naar begrazingsgebied moeten breder, ook in Herperduin te smal, is niet te doen (gevaarlijk) om op paard hier door te gaan
- Poorten toevoegen, het is een langgerekt gebied
- Verwijder raster voormalig wengebied ten zuiden van Zevenhuizerweg. Daardoor meer ruimte en vrijheid voor recreanten
- Te veel en te hoge omheining/afrastering is belemmerend en voelt als gevangenis
- Te groot afgezet gebied voor zo weinig grazers

- Afrastering moet weg, kunt er niet in en niet uit
- Aan Udense kant is het raster opgeschoven toen de wisent is gekomen

Cultuurhistorie:

- Niet toegankelijke dreven & driften (LVA)

Wildviaducten:

- Moet ook gebruikt kunnen worden door MTB/ruiter op zand (ruiter, MTB)

Loslopende honden:

- Kan, mits de hond niet achter recreant aan komt gerend
- Wisenten die op (blaffende hond) afkomen
- Algemeen honden aangelijnd, handhaven en sanctioneren
- Duidelijk aangeven dat honden aan de lijn moeten
- Hondenuitlaatgebied (losloop) in Bernheze is veel te groot ivm wandelen en wild
- Hondenlosloopgebied Berghem (Koepelweg) is veel te klein

Minder validen:

- Toegankelijkheid schiet te kort voor minder validen, te weinig paden

Ruiters:

- MH is recreatiebos
- Maak van Herperduin geen pretpark/attractiepark. Het is daar veel te druk.

Wandelen

- Vanuit het dorp Zeeland is het gebied, de Maashorst, niet meer toegankelijk om een heerlijke wandeling of fietstocht te maken. We worden beperkt in de mogelijkheden.

Wensen natuur

- Kwetsbare natuur duidelijk aangeven, zodat deze ontzien kan worden
- We moeten ons best doen om bestaande kwaliteiten van de natuur te behouden; dat vraagt om afspraken
- Verschil in soorten begrazing
- Angst dat de natuur te kort komt door de emoties van recreanten, let op de feiten
- Te weinig begrazing, dood gras, maaien in wisentengebied
- Acceptatie voor natuur
- Het is een natuurgebied waar recreatie is toegestaan, maar niet alles kan overal

Wensen bewoners

- Zorg om Whiskey- stokerij aan rand natuurgebied gelet op hoog gebouw (zorg voor vogels) en de activiteiten die daar ontplooid worden (quad rijden, geluidsoverlast)
- Eerst overleg met de boeren over aankoop grond; is destijds niet gebeurd. ZLTO hoeft zich daarover niet met ons te bemoeien
- Toegang achtertuin zonder angst

Opmerkingen technische details

- Leuning ontbreekt langs trap uitkijkpunt wengebied

- Bankje op heuveltje (hoek Grensweg- Udensedreef/weg) is onnodig (zicht wordt hierdoor niet wijder dan wanneer bankje op maaiveldhoogte zou staan) en heuvel is te steil voor mensen die slecht ter been zijn
- Slagboom bij parkeerplaats Weversweg, daardoor extra 200 lopen voordat je in het gebied bent (lastig wanneer je slecht ter been bent)
- Bij Slabroekse Bergen ligt 1 pad/route (voor MTB-ers?), dus kunnen hier niet meer wandelen?

Vragen

Recreatie/Algemeen paden, routes en toegankelijkheid

- wat is het probleem met vrije recreatie?; Waarom scheiden recreanten en dus beperking? / Elke recreant krijgt nu zijn "eigen pad" om te recreëren, omdat de diverse doelgroepen last van elkaar hadden. Op basis van welke bevindingen, die ook feitelijk zijn onderzocht, is dit gebaseerd? Is er onderzoek gedaan hoe recreanten het nu ervaren? Wat is de vraag van de recreant op dit moment? Waarom moet iedereen op zijn eigen paadje blijven? Kunnen we dat niet combineren?
- Waarom moet iedereen overal komen?
- Waarom worden sommige paden ontoegankelijk gemaakt (boom over pad)?
- Levert het benoemen van paden (ruiter, MTB etc) en tegelijkertijd gedogen van gezamenlijk gebruik niet juist onduidelijkheid en botsingen op?
- Bij de kernen (?) is de druk het grootst. Waarom is daar niet meer ruimte voor de recreant?
- Hoe representatief zijn de cijfers van het bezoekersonderzoek? Zijn de percentages van recreantengroepen gemeten in de zomer? MTB en paardrijden is meer aanwezig in de winter. 3% ruiters???
- De Maashorst is een schitterend natuur- en landschapspark voor de recreant versus Maashorst is een recreatiegebied. Blijft dat zo?
- Wordt het gehele gebied straks afgesloten? Kunnen we er straks nog wel in komen?
- Blijven er straks voldoende gevarieerde paden en routes over? Ommetjes en lussen zijn interessanter dan doorsteken.

Recreatie/wandelen:

- Waarom mogen wandelaars wel struinen? (grote groepen wandelaars zijn schadelijker voor natuur dan een paar MTBers of een ruiter)

Recreatie/fiets

- Blijven de fietspaden (recreatief en woon-werkverkeer) open?
- Waarom is fietsknooppunt midden op de Maashorst vervallen (vierdorpenpunt)? Behoud/Benut de dreven en driften voor de fiets.
- Welke fietspaden worden er verbreed/geasfalteerd?

Recreatie/Ruiters en Menners:

- Waarom is er nu ineens een probleem bij de ruiters, deze natuurontwikkelingen zijn al 25 jaar in voorbereiding en zouden dus bekend moeten zijn?
- Ruiter zegt op ruiterpad tegen mountainbiker: "jij rijdt op mijn pad", wat doe je hier?

Recreatie/Honden:

- Waarom heeft de gemeente Bernheze een hondenuitlaatgebied (losloop) van ruim 100 ha?
- Waarom mag ik niet met een elektronisch aangelijnde hond in het begrazingsgebied?
- Kan het aantal loslopende honden niet worden terug gedrongen?

Recreatie/minder validen:

- Wat kan ik doen om er voor te zorgen dat het rolstoelpad nabij bezoekerscentrum op verharde wijze op zo kort mogelijke termijn terug komt? Wat kan U doen om er voor te zorgen dat dit pad op verharde wijze op zo kort mogelijke termijn terug komt?
- Wat is/wordt de veiligheid in de kern (het middengebied) voor gehandicapten, gezinnen met kinderen, etc.

Raster:

- Waarom zitten er stukjes rood-wit lint geknoopt aan het raster?

Grote grazers/begrazingsgebied, toegankelijkheid:

- Waarom wisenten en niet bijvoorbeeld schapen? Gras groeit, bomen gaan kapot.
- Worden grote grazers straks lastig(er) als er gedekt/gekalft wordt?
- Waarop wordt de beslissing wel/niet aanwezig blijven van de Wisenten en taoussen gebaseerd. Welke criteria zijn er opgesteld? Deze zijn niet te vinden op de site of in de stukken die op de site te vinden zijn.
- Zijn er ook andere grazers die ingezet kunnen worden om de biodiversiteit te bewerkstelligen, die niet voor onveiligheid zorgen? Is deze overweging gemaakt.
- Hoe wordt er omgegaan met het feit dat mensen simpelweg niet in het begrazingsgebied durven te recreëren en dan alleen noodgedwongen gebruik kunnen maken van de zeer beperkte buitenschil?
- De "veilige" afstand tot de grote grazers bedraagt 50 m. Als dat om de een of andere reden niet is gelukt, en er gebeurt iets dramatisch. Wie is daarvoor verantwoordelijk? Mijns inziens kan deze niet afgewend worden op de recreant.

Natuur/kern en schil:

- Waarom wordt er niet geluisterd naar natuurliefhebbers?
- Hoe kan een bedrijf (in dit geval een whiskey stokerij) gestart worden in relatie tot de bestemming rustgebied, bestemming natuur in de Maashorst?
- Waarom rust in de kern? Wat wordt verstoord door wandelaar, fiets of paard?
- Er werd telkens gesproken over recreëren in de natuurkern. Wat wordt daar precies onder verstaan? Er werd benadrukt dat deze kern rust uit moet stralen. Welke vormen van recreëren zien jullie daar?
- Ik ben een fervent wandelaar en Mountainbiker, maar de tweede vorm zorgt niet echt voor rust. Terwijl jullie wel spreken over biken in de kern. Hoe zien jullie dat?
- Wanneer gaan de wildviaducten (A50 en N324) open?

Proces/beleid, gebruikersoverleg en tussenevaluatie:

- Waarom heeft iedere gemeente een ander beleid (bv bosbouw)? Er is geen eenheid.
- Hoe kan ik reageren op voorontwerp?
- Negatieve reactie vnl uit Landerd; In de gemeente Berheze en Uden hoor je dat er geen of weinig bezwaar is. Wat betekent dit nu gaan ze over 14 maanden weg of blijven ze?
- Wie gaat de tussenevaluatie aansturen/opstellen en hoe is de opzet van het onderzoek (i.v.m. keuren eigen vlees)?
- Hoe wordt de validiteit en betrouwbaarheid van dat evaluatieonderzoek gegarandeerd?
- Er werd door de presentators gesproken over de geluiden, positief en negatief, die er zijn. Dat zegt niets. Hoe worden de gebruikersgroepen benaderd en hoe "random" wordt dat uitgevoerd en wie bepaald welke personen er worden benaderd?

Onderhoud en beheer:

- Is het onderhoud op de lange termijn financieel veilig gesteld?

Communicatie:

- wat is/wordt gecommuniceerd over het afsluiten van paden, het aanleggen van nieuwe paden, etc.

Input Gebruikersoverleg

- Iov St. MIU, eerst iedere groep apart, daarna samen
- Constructief overleg, ook over routes/advies voor toerist van buiten
- Géén Poolse landdag
- Met mandaat namens achterban
- Ruim van te voren goede aankondiging plus terugkoppeling
- Belangen wegen van de diverse partijen
- Idee: enquête wandelaars
- Weten wat het gebruikersoverleg mag/doet (status)
- Nu al een 0-meting doen over gebruikerservaring en niet pas over paar jaar
- Wandelaars zijn het minst georganiseerd, let op evenredige vertegenwoordiging
- Samen een langere termijnvisie opstellen
- Een paar gebruikersgroepen koppelen aan de Raad van Advies
- 1 aanspreekpunt per gebruikersgroep, die koppelt terug met achterban

II. Wat wilt u kwijt?

- Wil kunnen genieten van de natuur in de kern
- Wil niet door wisenten van het fietspad (4landenpunt) afgebeten worden en een uur moeten wachten voordat het beest weer wegloupt
- 50% natuur, 50% recreatie = 100% supermooie Maashorst voor iedereen
- Herperduin houden zoals het nu is, vrije recreatie is daar nu geen probleem, ook niet met de huidige grazers (tauros, exmoors)
- recreatieve fietspaden rond en dwars door de Maashorst moeten van goede kwaliteit zijn, ook voor mensen met fysieke beperkingen
- beter verleiden en sturen van recreanten op de routes binnen richtlijnen dan middels verboden
- te weinig/geen parkeerplaatsen nabij ingang Maashorst Karlingerweg/Grensweg + eind Heideweg en eind Weversweg
- Meer overlaten aan de boswachters
- Boswachter te paard, waarom niet in de Maashorst
- Natuur is pas echt natuur als er GEEN hekken omheen zijn, zie Oostvaardersplassen en afschieten van wild
- Paard geschrokken van tauros, rende in paniek weg en net voor rooster kunnen afwenden, schrik van mn leven
- Op paard in Herperduin achtervolgd door exmoorpony in galop
- Laat mensen vrij om te gaan en staan in Herperduin. Ontspanning is super noodzakelijk in deze tijd van burnouts e.d. en helpt bij het onthaasten als er niet te veel regels mee zijn gemoeid
- Aanleg nieuwe voorzieningen is prima, maar vergeet niet de instandhouding ervan (Bomenpark is goed van opzet maar wordt bijna niet onderhouden, raakt in verval)
- Maak de Maashorst toekomstbestendig door te luisteren naar de 'nieuwe gebruikers', en niet inrichten voor een handvol mensen die alleen terug kijken, die een oerbos willen in de 21^e eeuw
- In Oss is alles goed geregeld, toppie!
- Mis de verbindingsroute voor ruiters/menners tussen Herperduin en zuidelijke Maashorst
- Een te veel aan (grote) grazers kan nooit samengaan met de grote hoeveelheid recreanten/toeristen waar Landerd voor wil gaan

III. Voor grote grazers/wisent

- Graag de wisent zien in voor voetganger toegankelijk gebied
- Behoeden voor uitsterven van de wisent
- Betaalbare begrazing/natuurbeheer
- Paarden struinen, maar niet op de paden
- Het gebied wordt mooier met de grote grazer erin. Is dat ook niet de reden dat iedereen graag in de kern van het gebied wil zijn?
- Vertel het verhaal van waarom wisenten
- Neem de trimmers, fietsgroepjes en wandelaars mee op excursie naar de wisenten
- Geweldig mooi die grazers; heb ze in Kennemerduin gezien, een aanwinst voor De Maashorst
- Grote publiekstrekker, natuurtrekker en ambassadeur
- Wisent = wild; dode wisent blijft liggen; dood doet leven; prachtige kadaverfauna
- Biodiversiteit is het belangrijkste; begrazing kan daar aan bijdragen, perfecte oplossing
- Bosvorming, aanleg poelen, nieuw beekven: Top; maar laat er dan ook iedereen van genieten
- Mooi afwisselend landschap met veel soorten flora en fauna
- Een groot aaneengesloten natuurgebied is bijzonder; wandelen kan overal, grote grazer waaronder wisent kunnen alleen hier; geef deze keer de natuur voorrang
- Wij mogen trots zijn op de natuurwaardes van De Maashorst
- Voor een minder saai gebied dan bv De veluwe
- Zonder grote grazers groeit De Maashorst dicht. Hierdoor geen ruimte genoeg voor andere recreanten
- Wisent mag blijven, maar het gebied moet nu open, 1 jaar wennen moet genoeg zijn.

IV. Tegen grote grazers/wisent

- Liever 260 veilige grazers dan 150 onveilige
- Wandelaars in grote groepen lopen altijd veiligheidsrisico's
- Wisenten horen hier niet thuis in zo'n klein gebied (veiligheid)
- Gehele gebied open zonder gevaar voor 'wilde' dieren; jonge dieren brengen straks risico's mee doordat oudere dieren gaan beschermen, aanvallen mens
- Vrije recreatie mogelijk houden. Niet zozeer tegen grote grazers maar wel tegen de regels die plots gaan gelden; alsof we zelf als recreant niet meer kunnen nadenken hoe om te gaan met de natuur
- Door de grazers komen mogelijkheden ruiters/menners in het gedrang
- Wisent hoort in Polen
- Kern natuurgebied van 1500 ha is veel te groot
- Kost veel gemeenschapsgeld, gebied open zoals altijd was geweest, wisenten horen hier niet, geen natuurlijke vijanden, zijn ze hier ooit geweest?
- Graag dieren voorzien van zender zodat ik het gebied in kan als ze niet in de buurt zijn, ontwijken dus
- In mijn optiek is er te weinig kennis bij SBB om deze dieren fatsoenlijk te onderhouden
- Uitbreiding naar Slabroekse Bergen = diefstal
- Regieteam communiceren = ook luisteren
- Risico te groot op ongelukken, zeker in bronst of kalfperiode
- Woongenot rondom maashorst wordt beperkt door de vele afsluitingen
- Natuur=natuur zonder hekken, er zijn te veel grote grazers
- Cijfers over hoeveelheid wisenten en graasdruk wantrouw ik
- Recreant met hond aan de lijn: eerst liepen wij km's ver; aan de kant van Zeeland is toegang bijna afgesloten, nog 2 paadjes, is alles onveilig gevoel ook door taoussen
- In Kraansvlak afgesloten van mrt-sept, komt dat hier ook? Dat is dan geen openstelling, wij willen weer open gebied en veilig, wie zegt dat er niet opnieuw een "incidentje" gebeurt?

- 1 stier niet te vertrouwen, nakomelingen dan wel?
- Wij zijn allen hier omdat we buitenmensen zijn; waarom zo'n hoop drukte; het moet onderhouden worden en blijven; dat is het

Reacties in binnengekomen mails na inloopbijeenkomst

- Verzoek om onafhankelijk bewijs van verbetering van de natuur door een onpartijdig team van ecologen en biologen, maar dan nog willen wij ons gebied niet kwijt, en met ons talloze andere omwonenden.

Korte toelichting:

De laatste jaren is ons natuurgebied al aardig verstoord door boskap. Daardoor zijn er meer diersoorten verdwenen dan erbij gekomen zijn. Je ziet nog uiterst zelden een eekhoorn, konijnen hazen, reeën egel kivitien, fazanten. In plaats daarvan zie je roofvogels, die in dit nu open gebied bepalen wat er te doen is. En dan krijgt de vos de schuld en wordt afgeschoten. Dat heet het verstoren van het natuurlijk evenwicht! Zo is ons natuurgebied langzaam arm geworden aan de dieren die er horen en in die plaats zien we beesten die er niet thuishoren en onze omgeving en samenleving totaal verstoren. De mensen durven er niet meer heen en zijn doodsbang de beesten tegen te komen.

- Verzoeken uit Slabroek irt drukte door recreanten:
 1. Verplaats dat natuurcentrum en wel zo snel mogelijk.
 2. Communiceer op een open manier met de betrokkenen. Bewoners ondervinden dagelijks de gevolgen; betrek hen bij besluitvorming.
 3. Voer actief controle uit op wat ARK hier allemaal doet. Zij lopen hier als een blind paard (of moet ik zeggen blinde wisent) met een veel te grote zak geld, niet gehinderd door enige specifieke kennis van het gebied en niet bereid te luisteren naar de ervaringsdeskundige bewoners, de boel aardig te verknallen.
 4. Maak een einde aan de versnippering van al die groepjes die hier van alles aan het ontwikkelen zijn, terwijl de gemeente Uden en Bernheze het nog niet eens voor mekaar krijgen om uit te maken wie moet zorgdragen voor de verbetering van de Maashorstweg.

Hopelijk gebruikt de regiegroep dit evaluatie moment niet om de onrust in de kiem te smoren, maar wel om nu eens echt te luisteren naar bewoners en gebruikers en daar de ontwikkelingen op af te stemmen. Beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald.

- Mijns inziens zijn de protestgroepen vanuit het Zeelandse ontstaan, omdat het wengebied voornamelijk op Zeelands grondgebied ligt. De Zeelandse bevolking ondervindt de meeste hinder. Zij ervaren de zeer beperkte toegankelijkheid en daarnaast hebben zij ook al ervaren dat deze beesten zorgen voor onveiligheid. Als de Wisenten in een groter gebied losgelaten worden, dan pas ervaren veel meer gebruikers het gevoel van onveiligheid.
 - Ik hoop dan ook van harte dat deze geluiden zeer serieus worden meegenomen en hoop dan ook dat uiteindelijk de beslissing wordt genomen de grote grazers uit de Maashorst te plaatsen.
 - Ik lees graag de antwoorden op mijn vragen terug op de site van de Maashorst.
 - Kunt u mij berichten waar ik de antwoorden terug kan vinden. Alvast hartelijk dank.
- Nog niet zo lang woonachtig in Uden, geniet ik altijd weer van het mooie gebied de Maashorst. Gisteren wilde ik wandelen vanaf de P-plaats bij de Palmenweg. Er stond een grote kaart van het gebied met paaltjeswandelingen. Ik koos voor de blauwe wandeling van 5 km (= mijn reikwijdte ongeveer).
 1. ik heb geen blauw geschilderd paaltje gezien.
 2. er waren nieuwe paaltjes met een wandelend meneertje neergezet.

Die ben ik maar gaan volgen. Een prachtige wandeling, waar maar geen eind aan leek te komen. Ik was bij mijn auto terug na 1 uur en 3/4 kwartier, gebroken en doodmoe. Ik heb behoorlijk doorgelopen, 5 km in een uur of hooguit 5/4 kwartier.
Conclusie: hier klopt niets van. Haal die wandelkaarten weg, als de paaltjesroutes niet meer bestaan. Maak nieuwe kaarten waarop de nieuwe wandelingen staan met de echte duur en afstand.